

Observatielijst leraarvaardigheden

Indicatoren	Wat zie ik?	Geef wat je ziet aan met een ++ (veel gezien), + (voldoende gezien), - (wisselend gezien) of (--) weinig gezien.			
		-	-	+	++
1. LEEROMGEVING: leerlingen leren in een veilige, stimulerende en uitdagende omgeving.					
1a. De leeromgeving is veilig.	<i>veiligheidsregels, ordelijk, schoon, opgeruimd, gezond</i>				
1b. De leeromgeving is uitdagend en stimulerend.	<i>leerlingenwerk, modellen, schema's, documentatie, woordenschat, aanhoudelijk materiaal</i>				
1c. De leraar gaat met respect om met leerlingen en stimuleert respectvolle omgang tussen leerlingen.	<i>luistert, negeert niet, maakt geen onderscheid, maakt geen stigmatiserende opmerkingen, bevestigt respectvol leerlinggedrag.</i>				
1d. De leraar handhaaft de omgangsregels.	<i>zichtbare regels, corrigeert tijdig</i>				
1e. De leraar ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen.	<i>uit positieve verwachtingen, ziet alle leerlingen en waardeert ieders inbreng positief</i>				
1f. De leraar stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen	<i>laat leerlingen reflecteren op gedrag, werkhouding en samenwerking</i>				
1g. De leeromgeving ondersteunt zelfsturing	<i>routines duidelijk, materialen beschikbaar, organisatievormen passend</i>				
2. ONDERWIJSTIJD: de onderwijstijd wordt efficiënt gebruikt en effectief ingezet.					
2a. De lestijd wordt efficiënt gebruikt.	<i>op tijd beginnen/eindigen, soepele lesovergangen</i>				
2b. De lestijd wordt effectief gebruikt.	<i>geen wachtende leerlingen, voldoende stof, geen stoplappen</i>				
2c. De les heeft een hoog tempo.	<i>tempo past bij de groep, er wordt hard gewerkt</i>				
2d. Het klassenmanagement is op orde.	<i>werkvormen en instructie zijn goed georganiseerd</i>				
2e. De tijd wordt op maat ingezet.	<i>leerlingen met meer/andere/minder opdrachten</i>				
3. EFFECTIEVE INSTRUCTIE: de instructie verloopt effectief.					
3a. De leraar activeert voorkennis.	<i>sluit aan bij/herhaalt/automatiseert het voorafgaande</i>				
3b. De leraar maakt het doel duidelijk.	<i>waarom moeten wij dit leren, wat gaan we leren, wat weten/kunnen wij straks</i>				
3c. De leraar verheldert de structuur.	<i>welke stappen gaan we nemen</i>				
3d. De leraar geeft duidelijke uitleg.	<i>kleine stappen, concrete voorbeelden, vat geregeld samen, legt goed uit</i>				
3e. De instructie is interactief.	<i>open vragen, tijd om te denken geven, uitwisselen van antwoorden</i>				
3f. De leraar biedt begeleide inoefening	<i>voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben</i>				
3g. De leraar legt verbanden m.b.v. modeling	<i>actualiteit, andere vakken, praktische toepassingen, keuze oplossingsstrategie en inslijping</i>				
3h. De leraar gaat na of de instructie is begrepen.	<i>controlevragen stellen, laten samenvatten</i>				
3i. De leraar geeft veel feedback.	<i>op inhoud, antwoorden, strategie, inclusief feedforward</i>				
3j. De leraar houdt leerlingen bij de les.	<i>taakgerichtheid</i>				
3k. De leraar houdt rekening met verschillen in instructiebehoefte.	<i>laat kinderen los die het kunnen</i>				
3l. De leraar geeft verlengde instructie indien nodig	<i>andere instructie met andere middelen</i>				
3m. De leraar checkt na de begeleide inoefening het begrip van concept en vaardigheid	<i>snappen de kinderen wat ze moeten doen? Wie krijgt extra instructie?</i>				
3n. De leraar stimuleert zelfcontrole bij leerlingen.	<i>bij instructie en verwerking</i>				
3o. De leraar laat leerlingen reflecteren	<i>op proces, inhoud, antwoorden en strategie</i>				
4. BETROKKENHEID LEERLINGEN: de leerlingen zijn betrokken bij betekenisvolle lessen.					
4a. De leraar zorgt dat de leerstof betekenisvol is.	<i>sluit aan bij actualiteit en omgeving, interesse en leervragen leerlingen.</i>				
4b. Leerlingen zijn betrokken.	<i>nemen actief deel, vervelen zich niet, zijn niet afgeleid</i>				
4c. Leerlingen worden geactiveerd.	<i>werkvormen, afwisseling in de les, interactie</i>				
4d. Leerlingen werken samen.	<i>maatjes leren, kring, subgroepen, samenwerkend leren</i>				
4e. Leerling werken planmatig en hebben daarin regie.	<i>eigen planning, volgorde, evaluatie, keuzes</i>				
4f. Leerlingen onderzoeken samen.	<i>experimenteren, onderzoek doen</i>				
4g. Leerlingen hebben inzicht in hun eigen leerproces	<i>manieren van leren en inhouden van het onderwijs</i>				